

Kungörelsedelgivning

Licensjakt efter lodjur i Uppsala län 2026

Beslut

Länsstyrelsen Uppsala län beslutar om licensjakt efter högst tio (10) lodjur i Uppsala län 2026.

Länsstyrelsen beslutar att motordrivet fordon får användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår, se nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Länsstyrelsen beslutar vidare att nedanstående villkor ska gälla för beslutet.

Villkor

När jakt får bedrivas

Jakten får bedrivas från och med den 1 mars 2026 till och med den 31 mars 2026 eller den tidigare tidpunkt då jakten avlyses av Länsstyrelsen.

Jakt efter lodjur får endast bedrivas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Hur många djur som får fällas och var

Jakten omfattar högst tio (10) lodjur inom Uppsala län (exklusive områden där jakt efter lodjur ej är tillåten).

Lodjur som faller där lodjursjakt inte är tillåten tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen (1987:905). Naturvårdsverket ska då enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertaget djur ska hanteras.

Vilka djur får fällas

Lodjur får fällas oavsett kön och ålder. Länsstyrelsen avlyser jakten när tillåtet antal djur skjutits. Ungdjur bör i möjligaste mån skjutas före föräldradjur.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom länet eller om jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen: 010-223 32 25.

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att Länsstyrelsen avlyst jakten, eller efter den tidigare punkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade lodjur har fällts.

Jaktmedel

Endast kulgevär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 får användas.

Det är inte tillåtet att använda fällor för fångst av lodjur med stöd av detta beslut.

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundar får inte bytas under jakt på ett och samma lodjur under en och samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

Söka efter spår

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att motordrivet fordon får användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår. Motordrivet fordon har i detta sammanhang samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. I samband med jakt med stöd av detta beslut får djur sökas från motordrivet fordon som färdas på väg som återfinns på lantmäteriets karta i skala 1:50 000, eller på

lantmäteriets karta i skala 1:100 000 i områden där kartor i skala 1:50 000 inte finns. Detta undantag innebär att sökande längs med väg får ske för så kallad ringning av djuren för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats.

Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Länsstyrelsen erinrar om att skjutvapen enligt 22 § jaktförordningen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng.

Vilka som får utföra jakten

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur på det jaktområde där han/hon har jakträtt, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur.

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Krav på registrering av jägare

Den som är jägare under licensjakten ska registrera sig i Naturvårdsverkets jägarregister innan jakt påbörjas.

Anmälan kan göras på följande sätt:

- Inloggning med Bank-ID till Jägarregistret på <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>
- Ring Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer).
- Ring talsvar: 0771-18 34 11 och följ instruktionen.

Du får ingen bekräftelse på din registrering, oavsett vilken metod du använder för att registrera dig. Däremot kan du kontrollera din registrering genom att logga in i Jägarregistret.

Information om återstående tilldelning

Länsstyrelsens telefonsvarare ger aktuell information om hur många djur som fällts och hur många som återstår av tilldelningen. Den som

jagar är skyldig att minst en gång i timmen hålla sig uppdaterad om återstående tilldelning. Aktuell återstående tilldelning finns på Länsstyrelsens telefonsvar: 010-223 32 25

Jägarens ansvar

Var och en som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i området. Den som jagar ett lodjur sedan jakten avlysts kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen om man av oaksamhet inte hållit sig informerad.

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att informera jaktdeltagarna om villkoren för jakten.

Jaktledaren ansvarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.

Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.

Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fällt eller påskjutet lodjur till Länsstyrelsen.

Jakt i naturreservat

Den som jagar ska hålla sig informerad om vilka föreskrifter som gäller för jakt i eventuella naturreservat som berörs av området där man jagar.

Hantering av fällt eller påskjutet lodjur

Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen snarast, i enlighet med bestämmelserna i 5 b § jaktförordningen. För att jakten ska ske under strikt kontrollerade former ska anmälan om påskjutet eller fällt lodjur ske senast inom 1 timme efter skott.

Anmälan ska ske till telefon 010-223 32 25

Vid anmälan ska följande anges:

- Namn och telefonnummer till skytten
- Namn och telefonnummer till ansvarig jaktledare

- När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
- Var lodjuret fällts (koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1: 100 000)
- Djurets kön

För telefonsvar om återstående tilldelning, ring: 010-223 32 25, knappval 1.

Anmälan till länsstyrelsen om fällt eller påskjutet lodjur ska ske snarast, senast inom en timme efter fällt eller påskjutet lodjur. För anmälan om fällt eller påskjutet lodjur, ring: 010-223 32 25, knappval 2.

Vid anmälan ska anmälaren ange följande uppgifter:

- skyttens och jaktledarens namn och telefonnummer
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
- var djuret fällts eller påskjutits (plats på karta, alternativt koordinater)
- djurets kön

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

När ett lodjur påskjutits och inte blivit kvar på platsen är jägaren skyldig att snarast vidta de åtgärder som krävs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas.

Påskjutning definieras enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur enligt följande: Skott har avlossats mot lodjur med avsikt att fälla detta och det kan inte uteslutas att skottet har träffat lodjuret, men lodjuret har inte fällts.

Den som påskjutit lodjur ansvarar för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att det påskjutna lodjuret är skadat. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras. Eftersök ska genomföras till dess att:

- a) djuret påträffats dött
- b) djuret påträffats skadat och avlivats
- c) djuret inte kan anträffas

Den som påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsperson. Den personen ska redovisa till Länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur avräknas såvida det inte genom skottplatsundersökning eller andra omständigheter har visats att det är uteslutet att djuret skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats. Fällt eller påskjutet lodjur som avräknas ska avräknas i det län där det först påsköts.

Fälls lodjur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningsperson besiktar samtliga fällda lodjur.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsperson.

Om länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.

Besiktningspersonen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fällt lodjur som tillhandahålls av Naturvårdsverket/Statens Veterinärmedicinska Anstalt.

Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn och kranium från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (ca 1x3 cm) från fällt djur. Påsen ska märkas med Rovbasenummer.
- om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska den delen av skinnets skickas tillsammans med den flådda helkroppen till SVA inklusive kopia av blanketten L2 Besiktning och provtagning av fällt lodjur.

- flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen eller direkt till SVA enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på blankett L1 Registrering av fällt lodjur som bevis på att lodjuret fällts lagligt. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt för handjur, testiklar och penisben ska medfölja kroppen.

Flådd kropp ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur.

För återtag av kranium ska skytt uppge det på den blankett som länsstyrelsen tillhandahåller vid besiktningen.

Försäljning av skinn och kranium

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Beskrivning av ärendet

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01, NFS 2012:12 och NFS 2014:23), samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under

inventeringssäsongen 2024/25 kvalitetssäkrades 325 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med 29 familjegrupper jämfört med 2023/24. Av dessa 325 familjegrupper fanns 91 i Norge och 234 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1 367 djur. De 325 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1 905 lodjur. Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningsfaktor. För Mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna cirka 5,48–6,24 lodjur per familjegrupp beroende på biogeografisk region. (Viltskadecenter – Frank, J & Brøseth. 2025. Inventering av lodjur 2025)

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik beslutades i stora drag av riksdagen 2001, efter regeringens förslag i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjur har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, samma referensvärde 870 individer rapporterades även 2025.

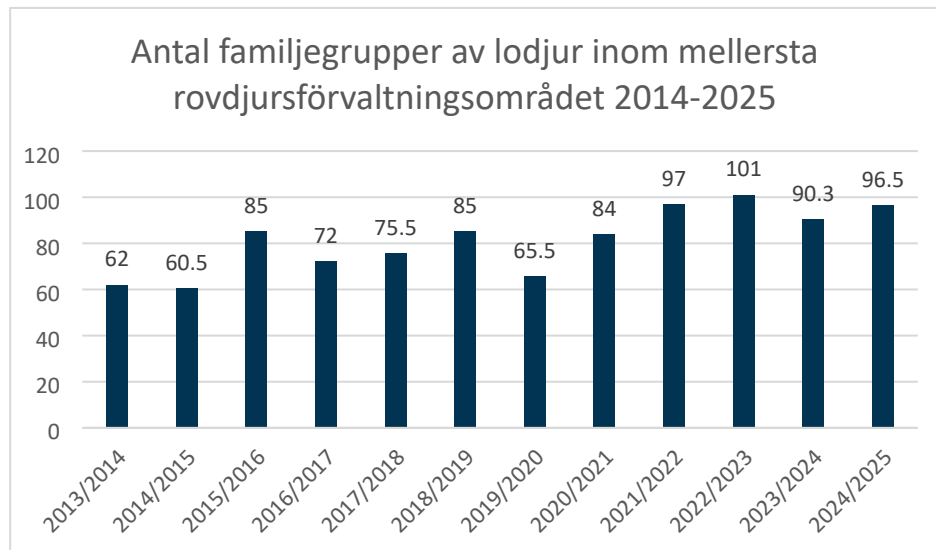
Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Sedan säsongen 2013/2014 inventeras den skandinaviska lodjurspopulationen med en gemensam metodik för både Sverige och Norge. Ett mål för den gemensamma metodiken är att tydliggöra inventeringsarbetet och åstadkomma likartade bedömningar för att få jämförbara data, såväl inom som mellan länderna. Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårare att inventera, på grund av brist på bra spårnö.

Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tätheten av rådjur som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i området. Under inventeringssäsongen 2024/2025 konstaterades 96,5 familjegrupper av lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet vilket motsvarar ca 554 djur. Antalet djur beräknat med viktad konverteringsfaktor (5,96) enligt "Beskattningsmodell för lodjur, Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026"

(Andrén och Aronsson 2025). Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för mellersta rovdjursförvaltningsområdet är 347 djur (NV-02105-23). Miniminivån för Uppsala län fastställdes i samma beslut till 55 djur vilket motsvarar 10 föryngringar.

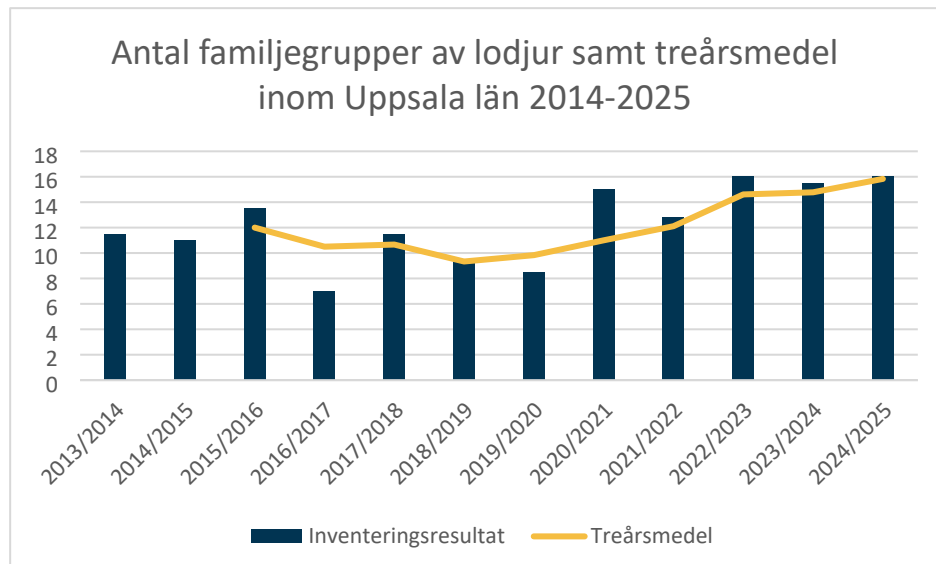
Figur 1: Diagrammet visar antalet lodjursföryngringar per år i mellersta rovdjursförvaltningsområdet sedan 2014.

Lodjur i Uppsala län

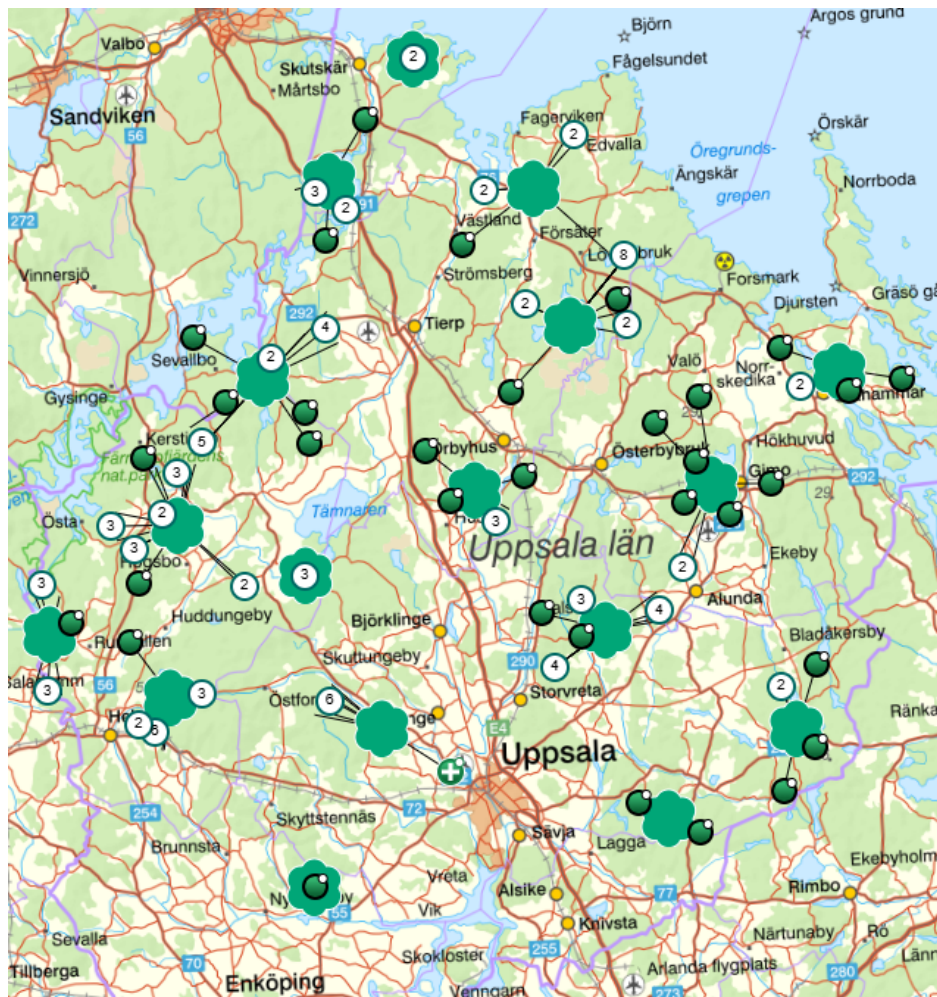
Antalet konstaterade familjegrupper i Uppsala län har det senaste decenniet varierat (figur 2). De senaste fem inventeringssäsongerna har antalet familjegrupper legat stadigt över länets miniminivå. Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer genom en omräkningsfaktor beskriven under rubriken Utbredning, inventeringar och tillväxt. För Uppsala län är omräkningsfaktorn 5,48.

Inventeringsresultatet från 2024/25 visar att antalet familjegrupper är 16 vilket motsvarar en population på cirka 87 lodjur.

Familjegrupperna förekom 2024/25 i princip i hela länet (figur 3).

Figur 2: Diagrammet visar antalet inventerade familjegrupper per år i Uppsala län sedan 2014.

Figur 3: Kartan visar familjegrupper med lodjur (gröna blommor). Små gröna punkter och siffror visar enskilda observationer kopplade till varje familjegrupp.

Beskattningsmodell och beräknat uttag

I rapporten "Beskattningsmodell för lodjur, Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026" (Andrén och Aronsson 2025) anges effekterna av jakt på lodjurspopulationen vid olika beskattningsnivåer. För mellersta rovdjursförvaltningsområdet används en modell där tillväxttakten i lodjurspopulationen beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region. Modellen bygger på beskattning av lodjur oavsett kön och ålder. Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet har enats om ett uttag på mellan 70 och 80 lodjur. Enligt beskattningsmodellen resulterar ett sådant jaktuttag inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet i att det följande inventeringssäsong mest sannolikt återfinns ca 440-450 individer. Förvaltningsområdets lodjurspopulation bibehålls därmed över miniminivån om 347 lodjur, och lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus påverkas ej. Risken att hamna under mellersta rovdjursförvaltningsområdets miniminivå bedöms i modellen vara omkring 5%. Länsstyrelserna inom förvaltningsområdet bedömer även att det utöver licensjakten finns utrymme för skyddsjakt under 2026, om behovet skulle uppstå.

Motivering till beslutet

Möjligheten att medge licensjakt efter lodjur är starkt begränsad och jakt kan endast ske om det finns stöd enligt lagstiftningen. Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd.

Syftet med jakten

Syftet med licensjakten är att förvaltningen ska bidra till att verkställa riksdagens beslut. Målsättningen är att skapa förutsättningar för en hållbar lodjursförvaltning genom att bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus och förbättra möjligheten för samexistens. Enligt propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" som låg till grund för riksdagens beslut den 10 december 2013 är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag till förebyggande åtgärder och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikterna. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad.

Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Uppsala län på lång sikt. Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Uppsala län, antagen av Viltförvaltningsdelegationen (Förvaltningsplan för stora rovdjur 2014–2018, länsstyrelsens meddelandeserie 2014:10), har löpt ut i avvaktan på en ny nationell förvaltningsplan. I planen beslutades en förvaltningsnivå för lodjur om 12 familjegrupper. Vilket motsvarar ca 66 lodjur. Länsstyrelsens bedömning är att den beslutade förvaltningsnivån för lodjur om 12 familjegrupper utgör en indikativ målbild tills en ny plan eller förvaltningsnivå är beslutad. Att med god marginal ligga över miniminivån som Naturvårdsverket den 29 april 2024 fastställde till 55 lodjur för Uppsala län och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligga i linje med de intentioner som redovisas ovan.

Socioekonomiska konsekvenser

Förekomst av rovdjur kan leda till både negativa och positiva socioekonomiska effekter. Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, skador med konsekvenser för olika näringar, ökade kostnader för förebyggande åtgärder, människors rädsla för rovdjur och rovdjurens indirekta påverkan på natur- och kulturvärden så som löshundsjakt.

Dokumenterade skador på tamdjur, främst får och hundar, i länet som orsakas av lodjur är få och antalet varierar från år till år. På sikt kan en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skyddsjakt eftersom risken för skador ökar när antalet lodjur ökar. Detta i sin tur kan leda till ökade kostnader för samhället och minskad acceptans för arten samt ökad oro hos djurhållare.

Länsstyrelsens ambition är att åstadkomma en förutsägbar lodjursförvaltning och att bibehålla en livskraftig lodjursstam, en hög acceptans för lodjur och en fortsatt låg skadenivå. Det är därför av vikt att regionala mål utgör en del i förvaltningen.

Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder. Detta i form av bidrag till

förebyggande insatser, ersättningar vid skador, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Förutsättningar för att skydda tamdjursbesättningar från lodjursangrepp är dock begränsad. Rovdjursavvisande stängsel försvårar för lodjur att ta sig in till djuren, men förhindrar inte angrepp helt. Stängsel har därför endast begränsad effekt som skydd mot angrepp av lodjur.

Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet med licensjakten skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga. För att uppnå syftet med att förvalta populationen mot nationella och regionala riktlinjer anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns.

Gynnsam bevarandestatus

Det uttag av lodjur som vid licensjakt sammanlagt planeras fällas i mellersta rovdjursförvaltningsområdet bedöms inte riskera rovdjursförvaltningsområdets miniminivå på 347 lodjur och därmed inte lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Uppsalas del är miniminivån 55 lodjur. I Uppsala län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 16 föryngringar, vilket motsvarar cirka 87 lodjur, spridda över stora delar av länet. Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av tio (10) lodjur inte långsiktigt kommer riskera att länets lodjurspopulation hamnar under den för länet fastställda miniminivån. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå, baserat på förra årets inventering och att treårsmedelvärdet av inventeringarna visar på en uppgång av länets lodjurspopulation. Tidigare års licensjakter har inte resulterat i någon nedgång av lodjursstammen utan bidragit till att antalet lodjur legat på en stabil och förutsägbar nivå som med god marginal överstiger länets miniminivå.

Naturvårdsverket har i sitt beslut om att delegera rätten till licensjakt efter lo till länsstyrelserna (NV-03752-24) bedömt att lodjurspopulationen har gynnsam bevarandestatus och att de senaste årens jakt inte har försvårat upprätthållandet av densamma.

Populationsuppskattningarna för lodjur visar att antalet individer överstiger miniminivåerna i alla tre rovdjursförvaltningsområdena.

Samverkan mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Inför beslut om licensjakt efter lodjur har samverkan skett både mellan länen i rovdjursförvaltningsområdet, genom samverkansrådet och avstämningar på handläggarmöten, och mellan de tre rovdjursförvaltningsområdena för att säkerställa att licensjakten inte ska påverka gynnsam bevarandestatus regionalt eller nationellt.

Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur samt gällande lagstiftning.

Licensjaktens omfattning i Uppsala län

Årets jaktuttag om totalt tio (10) lodjur bedöms av Länsstyrelsen vara rimligt med hänsyn till samtliga ovanstående faktorer. Vid bedömning av möjligt jaktuttag i Uppsala län har hänsyn tagits till hur stor andel av lodjursstammen som finns i länet och att jaktuttaget inte ska försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Vidare har Länsstyrelsen utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. I bedömningen ingår också att risken för underbeskattning av lodjursstammen är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka lodjurets gynnsamma bevarandestatus negativt.

Jaktresultatet kommer att följas upp noggrant och bidra till kunskapsunderlag för kommande förvaltningsbeslut. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskapen att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all adaptiv viltförvaltning.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt hålla stammen stabil i länet i relation till nationella och regionala målsättningar. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning är också en del i ambitionen att socioekonomisk hänsyn ska tas. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och

lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Uppsala län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde. För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Då både skadorna och lodjursstammen är jämnt fördelad över länet bör en licensjakt också kunna bedrivas i hela länet. Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 28 § jaktlagen ska, om vilt har skadats vid jakt, jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas. Om älg, hjort eller rådjur har skadats vid jakt på ett jaktområde och tar sig in på ett annat jaktområde, ska jägaren se till att jakträttshavaren där eller markägaren snarast underrättas. Om jakträttshavaren eller markägaren endast kan nås med svårighet, får Polismyndigheten underrättas i stället.

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt 24 d § samma förordning får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta hur man ska förfara med dödade djur.

I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § samma förordning får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § samma förordning länsstyrelsen förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Enligt 3 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (2022:4) ska länsstyrelsen inför beslut om licensjakt undersöka möjligheterna att helt eller delvis rikta jakten till områden där det finns en förhöjd risk att rovdjursförekomst allvarligt försvårar hållande av tamdjur eller där det behövs för att på annat sätt främja samexistens mellan människor och stora rovdjur.

Länsstyrelsens beslut om licensjakt ska innehålla en redogörelse av vilka avvägningar som gjorts vid val av jaktområden.

Enligt 4 kap 6 § samma föreskrift ska länsstyrelsens beslut om licensjakt föreskriva att

1. högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn, lo eller järv får användas samtidigt, [...] och att
2. hundar får inte bytas under jakt på ett och samma djur under en och samma dag.

Enligt 5 kap 4 § samma föreskrift ska länsstyrelsens beslut om licensjakt på lo i mellersta rovdjursförvaltningsområdet gälla hela perioden från den 1 mars till den 31 mars.

Enligt 6 kap 1 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt föreskriva att den som jagar ska informera sig minst en gång i timmen om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakten bedrivs.

Enligt 6 kap 2 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva följande:

1. Den som har påskjutit ett djur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.
2. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att
 - a. djuret påträffas dött,
 - b. djuret påträffas skadat och avlivats,
 - c. eller djuret inte kan anträffas.
3. Den som har påskjutit ett djur ska på begäran visa skottplatsen för länsstyrelsen.
4. Den som har påskjutit ett djur ska redovisa till länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Enligt 6 kap 3 § samma föreskrift ska Länsstyrelsen i sitt beslut erinra om den skyldighet som följer av 28 § jaktlagen för jägaren att om vilt har skadats vid jakt snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas.

Enligt 6 kap 4 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva följande:

1. att jakten kommer att avlysas då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom ett län eller del av län eller om jakttiden löpt ut, och
2. hur information om avlysningen kommer att ske.

Enligt 6 kap 6 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva att

1. länsstyrelsen ska ges möjlighet att besiktiga fällda djur,
2. att skytten inom ett dygn från det att djuret fällts ska kunna visa alla delar av djuret för länsstyrelsen, och att
3. skytten på begäran ska visa skottplats och fallplats för länsstyrelsen.

Vid besiktning av det fällda djuret ska skytten tillsammans med länsstyrelsen märka djuret och dokumentera besiktningen på det sätt som Naturvårdsverket anvisar. Enligt 7 och 8 §§ Av länsstyrelsens beslut om licensjakt ska det framgå vilken provtagning som ska genomföras på fällt djur och vilka uppgifter som ska återrapporteras till länsstyrelsen och hur de ska återrapporteras.

Enligt beslut (NV-03752-24) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2024.

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

I komplement till tidigare domar ska länsstyrelserna även ta i beaktande EU-domstolens förhandsavgörande, mål C-674/17, den så kallade i Tapioladomen. Tapioladomen tydliggör att möjligheten att

besluta om undantag enl. Art. 16.1 e är begränsade. EU-domstolen har även slagit fast att den så kallade proportionalitetsprincipen gäller inom artskyddsområdet.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt: *"från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder".*

Information

Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lodjur ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

Tillåtna jaktmedel

I kap. 2 11 § och 12 § samt kap. 3 11 § och 13 § Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur.

Jakt som inte följer villkoren i detta beslut sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Länsstyrelsen erinrar enligt 27 § jaktlagen om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen Uppsala, Bäverns gränd 17, Uppsala samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/uppsala

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med vilthandläggare Anders Johannesson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Lennart Nordvarg och länsjurist Erika Rydgren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Naturvårdsverket

Viltförvaltningsdelegationen i Uppsala län

Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Statens veterinärmedicinska anstalt

Polismyndigheten region mitt

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 11-2026.